

Wstęp mieszkańców na sesje rady gminy - prawo do nagrywania posiedzeń.

Udział mieszkańców w posiedzeniach rad gmin i miast i ich komisji staje się coraz bardziej powszechny. Niestety, nie zawsze spotyka się on z pozytywnym odbiorem ze strony władz samorządowych. Poniżej przedstawiamy przepisy prawne, które jasno wskazują, że uczestniczenie w sesjach rad gmin, posiedzeniach komisji i zebraniach wiejskich jest obywatelskim prawem i przywilejem, którego nikt nie może nam zabronić.

1. Konstytucja RP art. 61 stanowi, że obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Prawo do uzyskiwania informacji obejmuje dostęp do dokumentów oraz wstęp na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, z możliwością rejestracji dźwięku lub obrazu. Ograniczenie tego prawa, może nastąpić wyłącznie ze względu na określone w ustawach ochronę wolności i praw innych osób i podmiotów gospodarczych oraz ochronę porządku publicznego, bezpieczeństwa lub ważnego interesu gospodarczego państwa.

2. Ustawa z dnia 6 września 2001r o dostępie do informacji publicznej w art. 2 ust. 1 stanowi, że prawo dostępu do informacji publicznej przysługuje „każdemu”, co oznacza, że np. nie tylko mieszkańcy danej gminy mogą przysłuchiwać się posiedzeniom jej rady lub komisji, ale mogą to być również mieszkańcy innych miejscowości, czy wręcz innych krajów. Ustawodawca użył słowa „każdy” gdyż dostęp do informacji jest prawem człowieka i tylko w wyjątkowych przypadkach prawo takie może zostać ograniczone. Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy, w ślad za powołanym przepisem Konstytucji, posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów są jawne i dostępne. Kolegialnymi organami, w których posiedzeniach mieszkańcy mogą brać udział są oprócz rady gminy również rady osiedli czy zebrania wiejskie w sołectwie.

3. Ustawa o samorządzie terytorialnym w art. 11b stanowi, że jawność działania organów gminy obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje rady gminy i posiedzenia jej komisji, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów gminy i komisji rady gminy. Zasady dostępu do dokumentów i korzystania z nich może **określać statut**

gminy, ale co ważne mogą to być tylko zasady „techniczne” lub wynikające ze specyfiki pracy danej jednostki, czyli np. w jakich godzinach można przeglądać różne dokumenty w urzędzie, lub kto jest odpowiedzialny za ich udostępnienie. Statut gminy nie może ograniczać dostępu do określonych informacji, albo odmiennie ustalać warunki tego dostępu niż czyni to Konstytucja i powołane ustawy.

4. Żądanie informacji na wniosek. Ogólną zasadą dostępu do informacji publicznej w sposób inny niż poprzez udział w posiedzeniu rady i komisji jest umieszczanie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu. Jeżeli interesująca nas informacja tam się nie znajduje to zgodnie z art. 10 ustawy o dostępie do informacji publicznej możemy złożyć wniosek. Wniosek taki, może mieć dowolną formę, tzn. może być wysłany zwykłym e-mailem i nie musi posiadać podpisu elektronicznego. To wnioskodawca decyduje o formie i sposobie dostępu do informacji. Oznacza to, że nie można np. w statucie gminy określić, że dostęp polega tylko na wglądzie do dokumentów w siedzibie urzędu. Możemy żądać udostępnienia informacji w formie ksero, zeskanowanych przesłanych na adres mailowy, itp. Tylko brak odpowiednich środków technicznych (np. brak skanera) może upoważnić urząd do propozycji zmiany formy i sposobu dostępu do dokumentów (art. 14 ust. 1 i ust.2 ustawy o dostępie do informacji publicznej).

W przypadku odmowy dostępu do informacji, musimy otrzymać decyzję administracyjną, od której możemy się odwoływać.

